

Robuuste Verbinding Schinveld-Mook

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

21 augustus 2007 / rapportnummer 1907-33

1. OORDEEL OVER HET MER

De provincie Limburg heeft het voornemen de Robuuste verbinding Schinveld-Mook (voorheen Schinveld-Reichswald) gedetailleerd te begrenzen door middel van een aanvulling van het Provinciaal omgevingsplan Limburg (POL). De begrenzing leidt tot een functiewijziging van 2275 hectare (hoofdzakelijk) landbouwgrond naar natuur. Daarom is ten behoeve van de besluitvorming over de POL-aanvulling een plan-milieueffectrapport (MER) opgesteld. Provinciale Staten van de provincie Limburg zijn hiervoor bevoegd gezag.

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER en de Habitattoets aanwezig** is.

Het MER geeft een duidelijke beschrijving van het voornemen en de effecten van de activiteit zijn op het niveau van plan-MER goed in beeld gebracht. De Commissie constateert dat het MER met name een procedurele beschrijving van het proces van aanwijzing van de Robuuste verbinding bevat. Voor de inhoudelijke analyse en onderbouwing van de voorkeursalternatieven wordt verwezen naar de verkenning Robuuste verbinding Schinveld – Reichswald uit 2002. In combinatie met deze verkenning vormt het MER een degelijke analyse bij een ambitieus plan. Op basis van de abiotische kwaliteiten van de gebieden, potenties voor natuur en terreinkenmerken is gekozen voor de ontwikkeling, uitbreiding en versterking van ecosystemen en natuurdoeltypen. De Commissie constateert dat het gekozen (voorkeurs) alternatief overwegend positieve effecten heeft op natuur, bodem en water.

De Habitattoets geeft voldoende inzicht in de effecten op de Natura 2000-gebieden. De Commissie is van oordeel dat door de aanleg van de robuuste verbindingzone de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden worden versterkt.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming. De Commissie adviseert deze aanbevelingen bij het POL-besluit te verwerken en toe te lichten.

2.1 Deeltraject Susteren-Meinweg

In het MER staat dat de begrenzing 'Grasland met kleine waterverbinding' uit het deeltraject Susteren-Meinweg vanwege gering draagvlak bij agrariërs en het beperkter ecologisch rendement niet is meegenomen.

- De Commissie adviseert om dit beperkt ecologisch rendement bij het besluit nader toe te lichten om discussie hierover in de toekomst te voorkomen.

2.2 Breedte van de ecologische verbinding

In het traject tussen de Meinweg en Mook bestaat de Robuuste verbinding op enkele plaatsen uit relatief smalle stroken landbouwgrond. Met name in combinatie met de in het plan genoemde uitbreidingsmogelijkheden van agrarische bedrijven bestaat de kans dat er knelpunten kunnen ontstaan bij de

totstandkoming en werking van de robuuste verbinding¹. De Commissie heeft kennis genomen van het feit dat voor een aantal plaatsen compromissen zijn gesloten². De Commissie kan niet geheel overzien in welke mate dit afbreuk doet aan de ecologische effectiviteit van de Robuuste verbinding³. Indien dit duidelijk het geval is moet bij de uitvoering worden gezocht naar mogelijkheden om deze effectiviteit alsnog te vergroten.

■ De Commissie adviseert om aandacht te besteden aan het versterken van de smalle en kwetsbare delen van de Robuuste verbinding in relatie tot de ecologische effectiviteit.

2.3 Effectbeoordeling wonen

Bij de effectbeoordeling voor het criterium wonen is gekeken naar ruimtebeslag in gebieden met stedelijke druk en bebouwing. Hierdoor scoren de alternatieven allemaal negatief (beperkt negatief tot sterk negatief) op dit criterium. De Commissie wil benadrukken dat bij een integrale benadering van de planvorming de effecten van natuurontwikkeling positief zullen uitwerken op wonen.

2.4 Landschap en cultuurhistorie

In het MER is bij de afweging van de varianten en bij de afbakening van de nieuwe Robuuste verbinding geen aandacht besteed aan de effecten voor landschap en cultuurhistorie. Wel is in de Verkenning Robuuste Verbinding van 2002 in figuur 2.2 de 'Landschapsecologische ladder' als basis voor de landschappelijke structuur aangegeven. Ook is in het Stimuleringsplan Robuuste Verbinding Schinveld-Mook van 2007 aandacht besteed aan het landschap⁴. Omdat in het MER deze informatie over landschap en cultuurhistorie niet is opgenomen, vroeg de Commissie zich af of er mogelijk tegenstrijdige belangen tussen natuurontwikkeling en landschap en cultuurhistorie kunnen zijn. De provincie Limburg heeft in het Stimuleringsplan 2007 en in haar toelichting op 31 juli 2007 aangegeven, dat de aanleg van de robuuste verbinding zal leiden tot een versterking van de al aanwezige landschapswaarden.

2.5 Water

Bij de inrichting van een aantal natte, voedselarme ecosystemen zal een inspanning moeten worden geleverd om water van een voldoende kwaliteit te kunnen leveren. Wanneer dat niet mogelijk is zal bij de inrichting rekening moeten worden gehouden met gescheiden watersystemen.

2.6 Infrastructuur

De robuuste verbinding wordt op diverse plaatsen doorsneden door groot-schalige infrastructuur. Deze doorsnijdingen vormen een barrière voor de

¹ Zie ook bijlage 2 inspraakreacties nummer 11 en 21 en het advies van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg, die in hun reacties aandacht vragen voor de mogelijke knelpunten in de relatief smalle stroken van de Robuuste verbinding.

² Tijdens de toelichting op het plan-MER van de provincie Limburg op 30-7-2007.

³ Zie ook bijlage 2 onder andere inspraakreacties nummer 6, 9, 10, 12, 17 waarin insprekers op basis van terreinkennis, de abiotiek en de potenties voor natuur een groot aantal gedetailleerde opmerkingen plaatsen bij de begrenzing.

⁴ Onder andere op pagina 17 en in de kaarten van bijlage 2.

passage van fauna. De Commissie ziet het als een uitdaging om deze knelpunten ten gunste van het functioneren van de robuuste verbindingzone daadwerkelijk op te lossen.

- De Commissie adviseert in overleg met de wegbeheerders te blijven zoeken naar constructieve oplossingen om de barrières voor de robuuste verbinding weg te nemen. In de praktijk blijkt dikwijls dat bij aanpassing van de infrastructuur deze oplossingen mogelijk zijn.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Limburg

Besluit: aanvulling Provinciaal omgevingsplan Limburg

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C.9

Activiteit: functiewijziging van landbouw naar natuur met een oppervlakte groter dan 250 ha.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Voor een lijst van inspraakreacties zie bijlage 2.

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij het opstellen van haar advies:

- POL Provinciaal Omgevingsplan Limburg, *POL-herziening op onderdelen EHS, POL-aanvulling Nationaal landschap Zuid-Limburg*. Maastricht, 14 oktober 2005.
- Naar een robuuste grensoverschrijdende ecologische structuur op de oostoever van de Maas, *verkenning robuuste verbinding Schinveld-Reichswald in opdracht van de provincie Limburg*, 24 juli 2002.
- Plankaarten Noord, Midden en Zuid, POL-herziening op onderdelen EHS. provincie Limburg.
- POL Provinciaal Omgevingsplan Limburg, *Milieueffectrapport (Plan-MER) t.b.v. de Robuuste verbinding Schinveld-Mook*. Maastricht, 1 mei 2007.
- POL Provinciaal Omgevingsplan Limburg, *Ontwerp POL-aanvulling, Robuuste verbinding Schinveld-Mook*. Maastricht, 1 mei 2007.
- Stimuleringsplan Robuuste verbinding Schinveld-Mook, *Natuur, Bos en Landschap Ontwerp, tevens Natuurgebieds-, Landschaps, en Beheersgebiedsplan*. Maastricht, 1 mei 2007.

Procedurele gegevens:

aanvraag toetsingsadvies: 7 mei 2007

ter inzage legging MER: 11 mei 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 21 augustus 2007

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor

zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft op 31 juli 2007 een toelichting van de provincie Limburg gekregen op het planMER.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. J.W. Beijersbergen
ir. A. Grijns

prof.dr.ir. F.M. Maas (voorzitter)
drs. R. Meeuwsen (werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Gemeente Gennep, Gennep
2. Gemeente Roerdalen, Roerdalen
3. Gemeente Bergen, Bergen
4. Gemeente Arcen en Velden, Arcen
5. Gemeente Venlo, Venlo
6. Natuurmonumenten, 's-Graveland
7. Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), Echt-Susteren 2x
8. Landschapspark Susteren, Susteren
9. Stichting het Limburgs Landschap, Lomm
10. Natuur en Milieuvereniging Strix Aluco, Velden
11. Stichting Milieufederatie Limburg, Roermond
12. Historisch Genootschap in Limburg, Roermond
13. Arvalis, namens LLTB afd. "Land van Montfort", St. Odiliënberg
14. Boels Zanders Advocaten, namens Zorggroep Noord-Limburg regio Venlo, Venlo
15. Boels Zanders Advocaten, namens de Nederlandsche Provincie van de Congregatie Van de Zusters van Onze Lieve Vrouw, Tegelen
16. Boels Zanders Advocaten, namens de besloten vennootschap Raeproduce B.V., Venlo
17. Waterschap Peel en Maasvallei, Venlo
18. LLTB Afdeling Maasduinen, Roermond
19. LLTB Afdeling Oost-Maas
20. LLTB Roermond
21. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit DRZ-Zuid, Eindhoven 2x
22. WML. Maastricht 2x
23. Geling Advies, namens Stoeterij Angelbeeck, Afferden
24. Arvalis, namens E. Gipmans, namens Camino Real B.V., Venlo
25. Koenen en Co, namens G. en J. Kessels Beheer B.V.
26. Accountants en Adviseurs, namens familie Mestrom, Reuver
27. Accountants en Adviseurs, namens Maatschap J.G.J. Moren en L.J.J.M. Moren, Schinveld
28. Accountants en Adviseurs, namens Maatschap Hopman-Wientjens, Ottersum
29. Accountants en Adviseurs, namens C.C.J.M. Hopman, Ottersum
30. Maatschap B. Heijligers-Verberne, Velden
31. fAelmans Agrarische Advisering, namens Maatschap Smits-Jaspar, Belfeld
32. Geling Advies, namens v.o.f. Melis, Heijen
33. Arvalis, namens de Grondexploitatie Limburg B.V., Schoten (België)
34. Groenteverwerking Laarakker, Well
35. Janssen Agro Plant B.V.
36. J.G.Th. van Helden, Posterholt
37. Accountants en Adviseurs, namens Mts. Driessen, Lomm
38. Accountants en Adviseurs, namens Kwekerij Kusters VOF, Lomm
39. A.P. de Wit, Reuver
40. H. Waeler
41. G&O Consult namens J.W.T. van Lin, Afferden
42. Arvalis, namens M.C. Kok, Swalmen
43. Arvalis, namens Kok v.o.f., Swalmen
44. Arvalis, namens J.H.J.M. Theunissen en J.G.H. Theunissen-Janssen
45. Arvalis, namens A.W.M. Frencken, Reuver
46. Arvalis, namens maatschap Peters, Well
47. pijnenburg Agrarisch Adviesburo BV namens, A.G.H. Verhaegh, H.G.A. Verhaegh, H.L.T. Verhaegh, Wellerlooi, N.J. en F.H. Verhaegh, Lomm, Verhaegh Grens vof, Verhaegh Maas vof, Verhaegh-Smits vof, Wellerlooi
48. W.L.H.M., de Jager-Jenneskens, Vught
49. J.v.d. Hoogen, Heijen
50. J.P.H.M. Frederix, Afferden
51. J.H.W. Kroekenstoel, Bergen
52. G. Stoffels, Waldfeucht Braunsrath (Duitsland)
53. T.H.J. Lommen en H.E.H.M. Lommen-Boonen, Velden
54. Arvalis, namens J.C.C.J. Janssen, Reuver

55. Arvalis, namens Haumann, Well
56. Arvalis, namens G. Reintjes, Ottersum
57. Arvalis, namens J.H.M. Vintcent, Boukoul
58. Arvalis, namens Maatschap J.G. Timmermans, A.H. Timmermans en R.H. Timmermans, Maria-Hoop
59. Arvalis, namens H.G.W. Weijers, Venzelderheide
60. Arvalis, namens F.J.P.M. de Wit, Swalmen
61. Rentmeester RNVR F. Nijpjes, namens de kinderen Hóvig
62. Arvalis, namens T.J.A.W. Leenen, Well
63. anoniem
64. A.F.X.J. Geraets, Swalmen
65. Maatschap F.H.T. Boonen-Mullenders, Belfeld
66. Maatschap van Lipzig-Zegers, Velden
67. J. Maas, Afferden
68. Arvalis, namens G.F.M.J. Rohs, Valkenburg
69. Arvalis, namens E.J.L. Koppes, Ottersum
70. Arvalis, namens G.P.A. Roersch, Afferden
71. Arvalis, namens M.G.P. Janssen, Ottersum
72. Arvalis, namens Maatschap Hendriks
73. Arvalis, namens dhr. en mevr. Verhaegh en A.H.P. op het Broek, Lomm
74. Arvalis, namens M.L.M. Peeters
75. Arvalis, namens G. Peters, Venzelderheide
76. Arvalis, namens P.G.M. Lucassen en M.A.J. Lucassen
77. Gottfried Koch, Geilenkirchen
78. Stichting Rechtsbijstand, namens J.J.T. en R.J.H. Jacobs-van Hoof, Heijen
79. G.R.L. Janssen, Groesbeek
80. Aelmans, namens Th. Beckers, Posterholt
81. F. Wolters, Vlodrop
82. A.H.M. Hendriks, Heijen
83. Maatschap H. en M. Hendriks, Heijen
84. P. Wolters, Vlodrop
85. H. Wolters, Melick
86. H.J.M. van Wijlck, Reuver
87. Ron van Cleef, Belfeld
88. H.C>J.M. Meuwissen, Maria-Hoop
89. Aelmans, namens Maatschap Hubens-Delissen, Beesel
90. Arvalis, namens R.P.C. Vogelzangs, Wellerlooi
91. H.J.M. Vintcent, Boukoul
92. Mts. Van Melick-Geraeds, Swalmen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Robuuste Verbinding Schinveld-Mook

De provincie Limburg werkt aan een partiële herziening van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). Doel van deze partiële herziening is de Robuuste verbinding Schinveld–Mook gedetailleerd te begrenzen. Met de uitvoering van dit plan krijgt 2275 hectare (hoofdzakelijk) landbouwgrond de functie natuur. Ten behoeve van het besluit is daarom een milieueffectrapport (planMER) opgesteld, met als doel de milieueffecten van deze functiewijziging in beeld te brengen. Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage gaat in op het planMER.

ISBN: 978-90-421-2216-1